

Motion till riksdagen

1988/89:Kr273

av Ingrid Sundberg m.fl. (m)
Bättre kultur- och mediestatistik

Statistikutredningen sammanfattade i sitt betänkande *Framtida statlig statistik* (SOU 1983:44) behovet av kulturstatistik. Där framgick bland annat att det råder stor obalans mellan behov och tillgång på kulturstatistik, dvs. att tillgången dåligt svarar mot behoven. Vidare konstaterades att en av kulturstatistikens främsta uppgifter är att ge underlag för den kulturpolitiska debatten och opinionsbildningen och att en översiktlig statistisk beskrivning behövs. Utredningen ansåg att behov kunde finnas att förändra kulturstatistiken i vissa avseenden, som

- statistik över utgifter och verksamhet på lokal/regional nivå
- bättre statistik på massmedieområdet
- bättre/ny statistik beträffande kulturutnyttjande och -vanor
- statistik över kulturarbetarnas förhållanden.

Kritik har också riktats mot att årsboken "Kulturstatistik 1980-1984" inte utkom förrän 1987, varvid vissa uppgifter inte längre var aktuella.

En väl fungerande kulturstatistik behövs såväl för att skapa underlag för bedömningar, huruvida de fastställda kulturpolitiska målen uppfyllts, som för den kulturpolitiska debatten. Kulturrådet, som enligt nu föreliggande budgetproposition dessutom får vidgade uppgifter att besluta om fördelningen av statliga kulturmedel, har behov av ett konkret underlag för fördelningen av medlen. På samma sätt är det nödvändigt för allmänheten att få besked om i vilken grad statliga medel har påverkat verksamheten inom kulturområdet.

I budgetpropositionen 1986/87:100 bil. 15 föreslog regeringen en treårig budgetram för perioden 1987/88-1989/90 för statistiska centralbyrån. SCB skulle från denna tid lägga upp arbetet enligt en ny delprogramindelning, som mer renodlat anslöt sig till departementsorganisationen och inom varje delprogram skulle ett eller flera så kallade statistikförsörjningsprogram utarbetas för olika politikområden. Genom att fackdepartementen gavs ett större budgetansvar för statistiken inom det egna fackområdet förutsattes behovet av statistik främst vägas mot den verksamhet inom sektorn för vilken statistiken skulle utgöra ett informationsunderlag.

I propositionen gavs riktlinjer för en utveckling av kultur- och mediestatistiken. Den reguljära statistikproduktionen föreslogs, utöver befintlig statistik om bibliotek och studieförbund, omfatta

- samhällets utgifter för kultur
- kommunala kulturutgifter
- översiktlig massmediestatistik
- museistatistik.

Ett förslag till rapport "Statistikförsörjningsprogram för kultur- och medieområdet" har nyligen lagts fram och omfattar tiden 1990/91 och 1992/93.

Mot. 1988/89
Kr273

I rapporten uttrycks att en målsättning bör vara att all redovisning i statistiska meddelanden av primärdata som SCB samlar in direkt till kultur- och mediastatistiken skall göras *senast* inom 12 månader efter redovisningsperiodens utgång och om möjligt – med hänsyn till befintliga resurser – tidigare. Vi delar denna uppfattning och *anser* att den bör fastställas som mål för SCB:s arbete med kulturstatistik.

SCB har emellertid problem med bortfall inom såväl biblioteks- som museistatistiken. Vissa uppgiftslämnare har uppgiftsvägrat två eller flera år i rad. Man förefaller sålunda systematiskt utnyttja möjligheten till uppgiftvägran. Detta orsakar stora svårigheter, eftersom SCB redovisar statistiken över bibliotek och museer på objektsnivå.

SCB:s insamling av biblioteks- och museistatistik saknar helt författningsstöd. Det föreligger ingen juridisk skyldighet att redovisa statistik av verksamheten. Detta är inte en acceptabel ordning beträffande verksamhet som i sin helhet eller till huvuddel bekostas av allmänna medel. Vi delar SCB:s uppfattning att det är nödvändigt att ett författningsstöd upprättas så att statistiken kan fylla krav på kvalitet. Riksdagen bör hemställa att regeringen utformar erforderlig författningstext.

Vi *anser* det också viktigt att en ny utredning om kulturskaparnas förhållanden görs av SCB. Som anförts i rapporten är den *senaste* utredningen 12 år gammal och det finns inget belägg för att uppgifterna från 1977 i dag skulle vara relevanta. Arbetet med denna sammanställning bör prioriteras så att det rymms inom det i propositionen föreslagna anslaget.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förbättrad aktualitet för kultur- och mediastatistik.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att insamlandet av underlag för kultur- och medicostatistik bör ha stöd i författning.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en undersökning om kulturarbetarnas förhållanden.

Stockholm den 25 januari 1989

Ingrid Sundberg (m)

Lars Ahlmark (m)

Karin Falkmer (m)

Elisabeth Fleetwood (m)

Lars Ahlström (m)

Göran Åstrand (m)